

Handläggare
Karolina Ekman
Telefon: 08-508 28 996

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2016-04-12 p. 16

Omsättning och verksamhet Miljöbilar 2010-2015

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna redovisningen.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöbilar i Stockholm arbetar för att påskynda omställningen till hållbara transporter. En stor del av verksamheten handlar om omställning av fordonsflottan, och att öka andelen förnybara drivmedel som används. För detta ändamål har Miljöbilar under hela sin verksamma period (1995-2015) finansierats genom en stor andel bidrag från externt finansierade projekt, både EU-projekt och nationella projekt.

Projektet har t ex handlat om att upphandla och demonstrera nya fordon och få fram ny infrastruktur samt testa olika förnybara drivmedel. Via projektet Elbilsupphandlingen och Cleantruck har Miljöbilar bland annat förmedlat merkostnadsersättning till organisationer som investerat i elfordon (så även Stockholms stad), respektive miljölastbilar. Inom projektet BEST utökades etanolbussatsningen i Stockholm och genom Biogasmax förmedlade Miljöbilar merkostnadsersättning för gasfordon.

Förutom externa medel har Miljöbilar mellan åren 2002 och 2015 internt förmedlat merkostnadsersättning för förvaltningars och bolags inköp av miljöfordon. Dessa har finansierats av skattemedel från Miljöbilars driftbudget. Revisorerna har nu opponerat sig mot

att finansiera investeringar med medel från driftbudgeten. Från och med 2016 kommer miljöförvaltningen inte längre förmedla dessa interna merkostnadsersättningar.

Inför 2016 går Miljöbilars verksamhet in i en delvis ny fas:

- De interna merkostnadsersättningarna har tagits bort.
- En ny central fleet manager-funktion har inrättats hos Miljöbilar i Stockholm. För denna funktion höjs skatteramen med 2 miljoner kr/år.
- Flera större projekt har avslutats och för dessa kvarstår under 2016 endast att göra slutliga utbetalningar av externa bidrag som tillhör projektpartners. Dock har ett första besked kommit från kommissionen om att staden beviljats EU-medel för ett nytt projekt (ECCENTRIC) under 2016-2020, ansökan rapporterades till miljö- och hälsoskyddsnämnden den 16 juni, 2015.

Med anledning av dessa förändringar sammanfattas Miljöbilars verksamhet 2010-2015 i en ekonomisk redovisning till nämnden. Miljöbilars totala omsättning redovisas, liksom vad skattemedel och externa bidrag har gått till.

Genomlysning av Miljöbilar i Stockholms verksamhet 2010-2015

Vad har Miljöbilars verksamhet bidragit till konkret?

Arbetet på Miljöbilar i Stockholm hjälper staden att aktivt åstadkomma en fossilfri fordonsflotta både internt men minst lika mycket externt. Det är ett långsiktigt och mycket viktigt arbete som också givit mycket positiva resultat

Nedan listas exempel på vad arbetet, förutom kompetenshöjning, rent konkret genererat mellan 2010-2015.

Inom stadens organisation:

- 73 elbilar från projektet Elbilsupphandlingen
- 349 elbilar och övriga miljöbilar finansierade från interna merkostnadsersättningar
- etablering av samlastningsanläggning för citylogistik i Klara Zenit.
- bygglogistikcentret (BLC) i Norra Djurgårdsstaden (NDS)
- smart avläsningsutrustning för 137 av Stockholm Parkerings normalladdningsplatser
- uppmärkning/stripning av miljöbilar
- elförbrukningsutrustning till elbilar

Stockholmsområdet

- 50 miljölastbilar
- drivmedelsanläggning för ED 95, tung trafik
- drivmedelsanläggning för fordonsgas, tung trafik
- snabbbladdningsstationer för eldrivna fordon

Övriga Sverige:

- 777 eldrivna bilar

Europa:

- bland annat infrastruktur för E85 och E10

Ekonomisk redovisning

I tabell 1 nedan redovisas Miljöbilars totala omsättning, där både resultaträkning och balansräkning är sammanslagna. Externa bidrag som vidareförmedlas till externa organisationer eller andra förvaltningar har generellt inte redovisats i resultaträkningen. Det finns dock vissa undantag, t ex projektet CleanTruck.

Tabell 1. Total och genomsnittlig årsomsättning fördelat på skattemedel (dels till stadens miljöfordon, dels till enheten Miljöbilar) och externa bidrag. De exakta siffrorna har avrundats, varför summering i tabellen inte alltid stämmer exakt.

	Total omsättning 2010-2015 (Tkr)	Avrundat snitt 2010-2015 (Tkr/år)	Andel
Skattemedel till miljöbilsverksamheten, totalt	47 700	7 950	32 %
-Varav skattemedel som vidarebefordrats till stadens nämnder och styrelser för merkostnader för miljöbilar	19 100 (40 %)	3 200 (40 %)	
-Varav skattemedel för Miljöbilar i Stockholms verksamhet	28 600 (60 %)	4 750 (60 %)	
Externa bidrag	100 300	16 700	68 %
Total omsättning	148 000	24 650	100 %

Under de sex åren 2010-2015 har Miljöbilar i Stockholm omsatt totalt 148 miljoner kr, det vill säga i genomsnitt 24,7 miljoner kr/år. Av dessa medel har 32 %, eller ca 8 miljoner kr/år utgjorts av skattemedel. Av skattemedlen har ca 40 % gått vidare till andra

nämnder och styrelser i stadens organisation för att täcka deras merkostnad vid inköp av miljöfordon, s.k. merkostnadsersättning. Det rör sig om totalt 19,1 miljoner kronor under denna sexårsperiod, som staden annars hade fått finansiera på annat sätt och där kostnaderna hade bokförts på andra ställen i organisationen.

Av de ca 16,7 miljoner kr/år (totalt ca 100,3 Mkr) som erhållits i externa bidrag har en stor del (se tabell 2: 69 Mkr, 69 %) gått till att täcka merkostnader för fordon samt tank- och laddinfrastruktur utanför stadens egen organisation. Dessa kostnader specificeras i tabellen på sista sidan. Därtill har Miljöbilar i Stockholm tagit fram utredningar och strategier med syfte att påskynda omställningen till hållbara transporter.

De ca 4,8 miljoner kr/år av skattefinansierade medel som använts inom miljöförvaltningen, har huvudsakligen gått till löner för personalen på Miljöbilar i Stockholm samt till viss information och till att söka och motfinansiera projekt. Dessa medel har därtill genererats externa bidrag. Staden har i genomsnitt fått ca 1,3 miljoner kr årligen tillbaka i form av externa bidrag till bolag och förvaltningar. Totalt under perioden: 6 500 +1 100 Tkr, se tabell 2 sista sidan.

På nästa sida redovisas en tabell på vad den totala omsättningen på 148 miljoner kr under den senaste sexårsperioden har använts till, samt varifrån finansieringen har kommit.

Många av miljöbilsprojekten har pågått över tidsperioder omkring fyra år och haft totalbudgetar på långt över 100 miljoner kr. I dessa stora projekt finns ofta risker i form av osäkerheter om bidragsgivaren (framförallt EU, men även Energimyndigheten och Vinnova) kommer att godkänna allt arbete, pga de förändringar som alltid uppträder.

Vid osäkerheter har Miljöbilar tagit höjd för dessa risker och varit försiktig i intäktsföringen. Mot slutet av projekten har Miljöbilar hittills alltid lyckats genomföra projektet till belåtenhet för bidragsgivarna, som betalat ut de medel som utlovats. Medlen intäktsförs när projektet avslutas och EU slutligen betalar ut de sista medlen (ofta flera år efter det att projektet egentligen är avslutat). År 2014 kunde 3,6 miljoner kr intäktsföras från BEST (fyra år efter avslut 2010) efter att EU slutligen godkänt redovisningen. I bokslutet för 2015 löstes en risk på 1,5 miljoner kr upp för Elbilsupphandlingen.

Tabell 2. Total finansiering per åtgärd under 2010-2015

	Tkr	Andel av kostnad	Finansiering
Inom staden			
Fordonsbidrag som gått till andra förvaltningar och bolag i staden	25 600	17 %	19 100 (75 %) skattemedel 6 500 (25 %) extern finansiering (Energimyndigheten)
Bidrag för samlastning (Klara Zenit och BLC i NDS) samt normalladdningsstationer via trafikkontoret, exploateringskontoret och Stockholm Parkering	1 100	1 %	extern finansiering (EU, Energimyndigheten)
Medel för Miljöbilar i Stockholms verksamhet, utredningar, utvärderingar, sammanställningar av lärdomar, spridande av erfarenheter, seminarier, informationsinsatser (www.miljofordon.se mfl hemsidor, nyhetsbrev mm) och administration	52 300	35 %	28 600 (55 %) skattemedel 23 700 (45 %) extern finansiering (Energimyndigheten, EU)
Delsumma inom staden	79 Mkr	53 %	Skattemedel 47 700 (60 %) Externa medel 31 300 (40 %)
Externa organisationer			
Fordonsbidrag som gått ut externt i Sverige	54 200	37 %	extern finansiering (Energimyndigheten, EU, Vinnova)
Övriga bidrag som gått ut i Sverige (AGA o OKQ8 för drivmedelsanläggningar m.m.)	6 700	5 %	extern finansiering (EU)
Bidrag Europa (slutbetalning för BEST-projektet)	8 100	5 %	extern finansiering (EU)
Delsumma externt	69 Mkr	47 %	Externa medel: 69 000 (100 %)
TOTALT	148 000	100 %	47 700 (32 %) skattemedel 100 300 (68 %) extern finansiering